

2008. A. RAHASTATUD PÕLLUMAJANDUSLIKUD TEADUSTEEMAD

Teaduskompetentsi Nõukogu

Teaduskompetentsi Nõukogu on haridus- ja teadusministri nõuandev organ, kes:

- 1) teeb ettepanekuid teadus- ja arendusasutuste teadusteemade sihtfinantseerimise avamise, muutmise ja lõpetamise kohta;
- 2) annab hinnanguid teadus- ja arendusasutuste teadustöö sihtfinantseerimise tulemuslikkuse ja teadustöö tulemuste rahvusvahelisele tasemele vastavuse kohta;
- 3) teeb ettepanekuid teadus- ja arendustegevuse evalveerimise tulemuste kinnitamiseks;
- 4) teeb ettepanekuid Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalasse kuuluvate teadus- ja arendusasutuste infrastruktuurikulude katmise kohta;
- 5) esitab vähemalt kord kolme aasta jooksul oma tegevuse aruande haridus- ja teadusministrile ning Teadus- ja Arendusnõukogule;
- 6) täidab teisi talle õigusaktidega pandud ülesandeid.

Martin Zobel – esimees; Tartu Ülikooli professor

Enn Mellikov – aseesimees; Tallinna Tehnikaülikooli keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonna materjaliteaduse instituudi direktor, professor

Martin Ehala – Tallinna Ülikooli professor

Riho Gross – Eesti Maaülikooli vanemteadur

Volli Kalm – Tartu Ülikooli professor

Rein Küttner – Tallinna Tehnikaülikooli professor

Andres Metspalu (kuni 17. aprill 2008) – Tartu Ülikooli professor

Maido Remm (alates 17. aprill 2008) – Tartu Ülikooli Molekulaar- ja Rakubioloogia Instituudi professor

Vello Andres Pettai – Tartu Ülikooli professor

Mihkel Zilmer – Tartu Ülikooli arstiteaduskonna biokeemia instituudi juhataja, professor

Teaduskompetentsi Nõukogu ekspertide kogu:

Andres Valdmann, Eesti Maaülikooli

Veterinaarmeditsiini ja Loomakasvatuse Instituut, vanemteadur

Andres Öpik, Tallinna Tehnikaülikooli Keemia ja

Materjalitehnoloogia teaduskond, professor

Andrus Salupere, Tallinna Tehnikaülikooli

Küberneetika Instituut, professor

Anna-Elina Lehesjoki, Biomedicum Helsinki,

Neuroteaduste Keskuse teadusdirektor, professor

Anne Luik, Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja

keskkonnainstituut, professor

Antero Jahkola, Helsingi Tehnikaülikooli

Energiaökonoomika ja Jõujaamade Laboratoorium, emeriitprofessor

Ants Lõhmus, Tartu Ülikooli Füüsika Instituut,

vanemteadur, laboratooriumijuhataja

Anu Realo, Tartu Ülikooli Sotsiaalteaduskond,

vanemteadur

Arne Sellin, Tartu Ülikooli Bioloogia-

geograafiateaduskond, dotsent

Art Leete, Tartu Ülikooli Filosoofiateaduskond,

professor

Charles Gabriel Kurland, Lundi Ülikooli

Loodusteaduskond, Mikrobioloogilise Ökoloogia osakond, emeriitprofessor

Drude von der Fehr, Oslo Ülikooli

Humanitaarteaduskond, professor

Eero Vasar, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond, dekaan,

instituudi juhataja, professor

Enn Seppet, Tartu Ülikooli Üld- ja

Molekulaarpatoloogia Instituut, professor

Enn Tõugu, Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika

Instituut, professor

Enno Merivee, Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja

keskkonnainstituut, vanemteadur

Erkki Haukioja, Turu Ülikooli Matemaatika-

loodusteaduskond, emeriitprofessor

Ernst Kalm, Christian-Albrecht'i Ülikooli

Loomakasvatuse ja loomapidamise instituudi direktor, professor

Haldja Viinalass, Eesti Maaülikooli

Veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituut, professor

Heiki Pisuke, Tartu Ülikooli Õigusinstituut, professor

Henri Vogt, Helsingi Ülikooli Sotsiaalteaduskond, teadur

Hillar Aben, Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika

Instituut, akadeemik, laboratooriumijuhataja

Ilmar Koppel, Tartu Ülikooli Füüsika- ja

keemiateaduskond, akadeemik, professor

Indrek Aarna, AS Nordic Energy Link, juhataja, PhD

Indrek Martinson, Lundi Ülikooli Loodusteaduste osakond, professor

Jaak Järv, Tartu Ülikooli Füüsika- ja keemiateaduskond, akadeemik, professor

Joel Starkopf, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond,

Anestesioloogia ja intensiivravi kliinik, professor

Jussi Niemi, Joensuu Ülikooli Humanitaarteaduskond,

professor

Jüri Krustok, Tallinna Tehnikaülikooli Matemaatika-

loodusteaduskond, professor

Kerri Kotta, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia

Muusikateaduse osakond, dotsent

Klavs Randsborg, Kopenhageni Ülikooli

Humanitaarteaduskond, professor

Krista Kodres, Eesti Kunstiakadeemia Kunstiteaduse Instituut, professor

- Krista Lõhmus, Tartu Ülikooli Bioloogia-geograafiateaduskond, vanemteadur
- Kristjan Zobel, Tartu Ülikooli Bioloogia-geograafiateaduskond, dotsent
- Lauri Niinistö, Helsinki Tehnikaülikooli Anorgaanilise ja Analüütilise Keemia Laboratoorium, professor
- Lembi Lõugas, Tallinna Ülikooli Ajaloo Instituut, vanemteadur
- Leo Mõtus, Tallinna Tehnikaülikooli Infotehnoloogia teaduskond, Eesti Teaduste Akadeemia peasekretär, professor
- Margit Sutrop, Tartu Ülikooli Filosoofiateaduskond, Tartu Ülikooli Eetikeskus, juhataja, professor
- Marika Veisson, Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste teaduskond, professor
- Markku Ahotupa, Turu Ülikooli Biomeditsiini Instituut, professor
- Mart Mägi, Chalmers'i Tehnoloogiaülikool, emeritprofessor
- Mart Speek, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, vanemteadur
- Martti Raidal, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, vanemteadur
- Mati Erelt, Tartu Ülikooli Filosoofiateaduskond, professor
- Mats Gyllenberg, Helsinki Ülikooli Matemaatika ja statistika osakond, professor
- Matti Sintonen, Tampere Ülikooli Infoteaduste teaduskond, professor
- Mihkel Kaljurand, Tallinna Tehnikaülikooli Matemaatika-loodusteaduskond, direktor, professor
- Mihkel Veiderma, Tallinna Tehnikaülikooli Keemia ja materjalitehnoloogia teaduskond, akadeemik, emeritprofessor
- Mikko Lagerspetz, Tallinna Ülikooli Humanitaarinstituut, professor
- Mikko Lehtonen, Tampere Ülikooli Humanitaarteaduskond, professor
- Olle Hints, Tallinna Tehnikaülikooli Geoloogia Instituut, vanemteadur
- Osmo Hänninen, Kuopio Ülikooli Arstiteaduskond, emeritprofessor
- Peeter Saari, Tartu Ülikooli Füüsika- ja keemiateaduskond, akadeemik, professor
- Peeter Torop, Tartu Ülikooli Sotsiaalteaduskond, professor
- Raine Pajo, Eesti Energia AS, juhatuse liige (arendusjuht), PhD
- Raivo Mänd, Tartu Ülikooli Bioloogia-geograafiateaduskond, professor
- Reino Kurki-Suonio, Tampere Tehnikaülikooli Tarkvarasüsteemide Instituut, emeritprofessor
- Riho Saard, Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Usuteaduse Instituut, erakorraline professor
- Risto Kalliola, Turu Ülikooli Matemaatika ja loodusteaduskond, professor
- Seppo Hentilä, Helsinki Ülikooli Sotsiaalteaduskond, professor
- Sulev Kõks, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond, vanemteadur, vanemteadur
- Tanel Tenson, Tartu Ülikooli Tehnoloogiainstituut, vanemteadur, vanemteadur
- Tarmo Uustalu, Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika Instituut, vanemteadur
- Terttu Katila, Helsinki Ülikooli Veterinaariateaduskond, professor
- Tiina Nõges, Eesti Maaülikooli Põllumajandus- ja keskkonnainstituudi Limnoloogiakeskus, vanemteadur
- Tiit Hang, Tartu Ülikooli Bioloogia-geograafiateaduskond, vanemteadur
- Tommi Vasankari, Turu Ülikooli Arstiteaduskond, professor
- Tooma Rang, Tallinna Tehnikaülikooli Infotehnoloogia teaduskond, professor
- Toomas Kivisild, Tartu Ülikooli Molekulaar- ja Rakubioloogias Instituut, professor
- Toomas Rõõm, Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut, vanemteadur
- Toomas Veidebaum, Tervise Arengu Instituut, Teaduskeskuse juhataja, direktori kt
- Tõnis Timmusk, Tallinna Tehnikaülikooli Matemaatika-loodusteaduskond, professor
- Urmas Varblane, Tartu Ülikooli Majandusteaduskond, teadusprodekaan, professor
- Vallo Tillmann, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond, Lastekliinik, professor
- Vallo Volke, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond, vanemteadur
- Valter Lang, Tartu Ülikooli Filosoofiateaduskond, professor
- Veiko Vasar, Tartu Ülikooli Arstiteaduskond, Psühhiaatriakliinik, professor
- Veli-Pekka Salonen, Helsinki Ülikooli Loodusteaduskond, professor
- Vladimir Hižnjakov, Tartu Ülikooli Füüsika Instituut, vanemteadur, akadeemik
- Ülo Mander, Tartu Ülikooli Bioloogia-geograafiateaduskond, professor

SIHTFINANTSEERITAVAD PÕLLUMAJANDUSLIKUD JA MÕNED BIOLOOGILISED TEEMAD

Haridus- ja teadusministri 18. jaanuari 2008.a. käskkiri nr 25

Sihtfinantseerimise mahu kinnitamine 2008. aastaks

Teadus- ja arendusasutuste sihtfinantseeritavad teadusteemad 2008. aastal

Teema nr	Teema nimetus	Vastutav täitja	Teema algus	Teema lõpp	Summa 2008.a. EEK
Tartu Ülikool					
SF 082639s04	Eesti metsade liigiline ja koosluseline mitmekesisus, seda mõjutavad tegurid	Paal Jaanus	2004	2008	1026000
SF 0182645s04	Loomade käitumise evolutsioonilis-ökoloogilised aspektid: teooria ja rakendused	Mänd Raivo	2004	2008	1998000
SF 0180045s08	Fotosünteesi regulatsioon seoses sekundaarse metabolismiga lämmastiku ja isopreeni näitel	Laisk Agu	2008	2013	1890000
SF 0180119s08	Mitmeaastaste rohttaimede võtmeomadused: sidudes taimede autökoloogiat ja fenotüübilist plastilisust liikide ökoloogilise jõudlusega erineva füsiognoomia ning mitmekesisusega kooslustes	Zobel Kristjan	2008	2013	1530000
SF 0180095s08	Taimede bioloogilise mitmekesisuse komponendid: Seosed suure- ja väikeseskaalaliste protsessidega	Pärtel Meelis	2008	2013	2610000
SF 0180098s08	Taimkattemustrid, liikide kooseksisteerimine ja seda põhjustavad mehhanismid	Zobel Martin	2008	2013	1530000
SF 0180127s08	Maastike aineringe muutuvates kliima- ja maakasutuse tingimustes ning selle ökotehnoloogiline reguleerimine	Mander Ülo	2008	2013	3600000
Eesti Maaülikool					
SF 0172655s04	Keskkonnasäästliku taimekaitsetehnoloogia arendamine II	Luik Anne	2004	2008	3645000
SF 1092711s06	Aiakultuuride sortimendi parandamine, geneetilise mitmekesisuse säilitamine ja keskkonnasäästliku viljelustehnoloogia arendamine	Libek Asta-Virve	2006	2011	1800000
SF 1090050s07	Antropogeensed mõjud biotoopidele ja maastikele: biotilised abiotilised markerid	Kuusemets Valdo	2007	2012	1575000
SF 1090085s07	Taimede stressitaluvuse ökofüsioloogia	Niinemets Ülo	2007	2012	2250000
SF 1080022s07	Põllumajandusloomade ja kalade geneetiline mitmekesisus ja geneetiliste ressursside säästlik kasutamine	Gross Riho	2007	2012	1395000
SF 1080045s07	Loomade reproduktsiooni füsioloogia, patoloogia ja biotehnoloogia	Jaakma Ülle	2007	2012	2205000
SF 0170014s08	Muutuvate kliimatingimuste mõju boreaalse ja parasvöötme metsade häiringurežiimile	Jõgiste Kalev	2008	2013	1597500
SF 0170021s08	Biomassi produktsioon metsaökosüsteemides, selle metsanduslikud ja ökofüsioloogilised alused	Mandre Malle	2008	2013	1890000
SF 0170006s08	Looduslike ja inimtekkeliste survetegurite toime suurjärvede ökosüsteemile	Kangur Külli	2008	2013	2143800
SF 0170011s08	Kas kliimamuutus muudab valgala- ja järvesiseste protsesside osakaalu madala järve süsinikubilansis	Nõges Tiina	2008	2013	5850000
SF 0170160s08	Loomade ökoloogia, süstemaatika ja kaitse	Tartes Urmas	2008	2013	1890000
SF 0170052s08	Agroökosüsteemide mitmekesisus, terviklikkus ja jätkusuutlikkus	Kull Tiit	2008	2013	1873800
SF 0170165s08	Veiste tervise ja heaolu uurimine täppispidamise aspektist	Järvis Toivo	2008	2013	2340000

Indrek Reimand
Teadusosakonna juhataja

RIIKLIKU PROGRAMMI „PÕLLUMAJANDUSLIKUD RAKENDUSUURINGUD JA ARENDUSTEGEVUS AASTATEL 2004–2008” RAAMES LÄBIVIIDAVAD PROJEKTID

1. Tera- ja kaunviljade ning õlikultuuride sordi ja säilitusaretus ning nendega seonduvad sordiagrotehnika ja seemnekasvatuse alased rakendusuuringud. Ilmar Tamm (projekti juht), 2 307 000.- EEK.
2. Veebipõhise taimekaitsealase nõustamissüsteemi täiustamine. Mati Koppel (projekti juht), 700 000.- EEK.
3. Heintaimede sordiaretus ja säilitusaretus, sordiagrotehnika ning seemnekasvatuse alased uuringud. Ants Bender (projekti juht), 700 000.- EEK.
4. Kartuli sordiaretus ja säilitusaretus ning sellega seonduvad sordiagrotehnika ja seemnekasvatuse alased rakendusuuringud. Aide Tsahkna (projekti juht), 700 000.- EEK.
5. Tera- ja kaunviljade ning õlikultuuride mahepõllumajanduse tarbeks sobivate sortide valik, seemnekasvatuse ja agrotehnika ning nende kultuuride maheviljeluse tulemuste võrdlemine tavapõllumajandusega. Ilmar Tamm (projekti juht), 429 270.- EEK.
6. Agrometeoroloogiliste prognooside ja kokkuvõtete koostamine. Laine Keppart (projekti juht), 159 487.- EEK.
7. Eesti teraviljade kvaliteeti ja ohutust mõjutavad halitusseened ja nende negatiivse mõju vähendamine. Heino Lõiveke (projekti juht), 990 000.- EEK.
8. Tera- ja kaunviljade ning õlikultuuride toidu- ja söödakvaliteedi parandamise võimaluste selgitamine, rakendades majanduslikult efektiivseid ning keskkonnasäästlikke agrotehnilisi meetmeid. Malle Järvan (projekti juht), 1 400 000.- EEK.
9. Mullaharimise intensiivsuse mõju vedelsõnnikuga väetatud põllukultuuride saagile ja kvaliteedile ning mulla seisundile. Peeter Viil (projekti juht), 1 650 000.- EEK.
10. Toidukartuli kaubandusliku kvaliteedi ja toiteväärtuse muutused ning seda mõjutavad tegurid. Sulev Uusna (projekti juht), 580 000.- EEK.
11. Maheviljeluse eri viiside ja tavaviljeluse mõju võrdlemine mulla viljakusele ja elustikule ning põllukultuuride saagikusele ja kvaliteedile. Malle Järvan (projekti juht), 700 000.- EEK.
12. Sööda seos lüpsilehmade heaolu ja karjast väljamineku aeg. Paul Lättemäe (projekti juht), 700 000.- EEK.
13. Taimebiotehnoloogia meetodite uurimine kartuli ja aiakultuuride sordiaretuse ning seemne ja istikutekasvatuse algmaterjali ohtlikest taimehaigustest tervendamisel ja tervendatud meristeemkloonide haiguskindluse suurendamisel. Katrin Kotkas (projekti juht), 700 000.- EEK.
14. Rohusööda kvantitatiivsete muutuste dünaamika. Uno Tamm (projekti juht), 190 170.- EEK.
15. Teaduselt tootmisele. Rein Lillak (projekti juht), 679 000.- EEK.
16. Põllukultuuride ja rohumaade tasuvuse suurendamise meetmed. Valdek Loko (projekti juht), 700 000.- EEK.
17. Ida-kitseherne ja valge mesika säilitusaretus. Heli Meripõld (projekti juht), 359 943.- EEK.
18. Katseasjanduse nõukogu töö korraldamine. Ants Bender (projekti juht), 200 000.- EEK.
19. Marjakultuuride sordiaretus ning vaarika mustsõstra kasvatamise agrotehnika uuring. Asta-Virve Libek (projekti juht), 400 000.- EEK.
20. Marja- ja puuviljakasvatuse taimekaitse täiustamine ning võrdlev uurimine tava- ja maheviljeluses. Kersti Kahu (projekti juht), 100 000.- EEK.
21. Puuviljakultuuride sordiaretus – kärntõvekindlate õunasortide aretus. Toivo Univer (projekti juht), 380 000.- EEK.
22. Orgaaniliste ja mineraalväetiste mõju ja koosmõju põllukultuuridele ning keskkonnale pikaajalises põldkatses intensiiv-, tava- ja maheviljeluse võrdluses. Paul Kuldkepp (projekti juht), 384 480.- EEK.
23. Erinevate bioloogiliste silokindlustuslisandite mõju rohu-, maisi- ja teraviljasilo kvaliteedile ning tulususele. Are Selge (projekti juht), 300 000.- EEK.
24. Mulla huumusseisundi ja toitainete bilansi reguleerimise võimaluste ning haljasväetiskultuuride fütoproduktiivsuse selgitamine tava- ja maheviljeluse tingimustes. Enn Lauringson (projekti juht), 390 000.- EEK.
25. Eestimaise puu- ja köögivilja säilitamise võimalused kontrollitud ja modifitseeritud atmosfääri tingimustes. Ulvi Moor (projekti juht), 355 000.- EEK.

26. Põllumajandustootja keskkonnakava – alus maaelu kvaliteedi ja Eesti põllumajandustootja konkurentsivõime suurendamiseks. Kalev Sepp (projekti juht), 870 825.- EEK.
27. Pärandkoosluste ökoloogilised ja maastikulised nõudlused ning nende säästlik majandamine. Valdo Kuusemets (projekti juht), 700 000.- EEK.
28. Vedelsõnniku (läga) kasutamine rohumaade ja põllukultuuride väetisena ning mõju keskkonnale ja saagi kvaliteedile. Rein Viiralt (projekti juht), 478 550.- EEK.
29. Põllumajanduskultuuride kasutamine põletamiseks ja biogaasiks; sortiment ja agrotehnoloogia. Merrit Noormets (projekti juht), 530 000.- EEK.
30. Loomade mikroobide antibiootikumiresistentsuse monitooring. Birgit Aasmäe (projekti juht), 212 500.- EEK.
31. Suguselekteeritud sperma kasutamine soovitud soost järglaste saamiseks veistel ning sigimishäirete ravikatsed / suguselekteeritud sperma kasutamine soovitud soost järglaste saamiseks, innatsükli reguleerimine ja suguorganite patoloogiad veistel. Ülle Jaakma (projekti juht), 600 000.- EEK.
32. Lüpsilehmade sigimishäirete diagnostika ja sigivuse parandamise meetodid. Andres Valdmann (projekti juht), 865 000.- EEK.
33. Eesti sotsiaal-majanduslikes oludes epidemioloogiliselt ja majanduslikult põhjendatud veiste infektsioosse rinotrahheiidi ja veiste viirusdiarröa tõrjeprogrammi väljatöötamine. Arve Viltrop (projekti juht), 1 021 000.- EEK.
34. Parasiitide tõrje optimeerimine seakasvatustes populatsioonibioloogiliste ja epidemioloogiliste uurimiste alusel. Toivo Järvis (projekti juht), 330 000.- EEK.
35. Erinevate söötmis- ja pidamistingimuste mõju lehmade tervisele ja piima kvaliteedile veiste vabapidamisega piimakarjafarmides. Olav Kärt (projekti juht), 1 400 000.- EEK.
36. Vähikasvatuse tehnoloogia väljaarendamine Eestis. Tiit Paaver (projekti juht), 500 000.- EEK.
37. Põllumajandusloomade aretusmeetmete ja kohalike ohustatud tõugude säilitusmeetmete täiustamine. Haldja Viinalass (projekti juht), 720 000.- EEK.
38. Veiste jalahaiguste automaatse seiresüsteemi väljatöötamine. Väino Poikalainen (projekti juht), 400 000.- EEK.
39. Poegimisjärgse endometriidi süvauuringud lüpsilehmadel – diagnostiliste meetmete rakendamine ja ravimetoodika efektiivsus. Kalle Kask (projekti juht), 285 000.- EEK.
40. Ülevaade Eestis toodetud piima seleenisisaldusest. Katri Ling (projekti juht), 500 000.- EEK.
41. Piima metaboliitidel põhineva rasva ainevahetushaiguste ennetamise süsteemi väljatöötamine ja juurutamine Eestis jõudluskontrolli süsteemis. Meelis Ots (projekti juht), 500 000.- EEK.
42. Tsüstilise ehinokokkoosi tekitaja E. Granulosus levik ja tüved Eestis. Urmas Saarma (projekti juht), 1684.- EEK.
43. HPLC ja LC – MC metoodikate arendamine pestitsiidijääkide määramiseks toidus ja toidutoormes. Analüüsides kvaliteedi tagamine. Koit Herodes (projekti juht), 409 048.- EEK.
44. Meditsiiniliste makroseente kasvusubstraadi biotehnoloogia. Urve Kllavus (projekti juht), 100 000.- EEK.
45. Energiakultuuri (päideroo) kasvatamise ja kasutamise majanduslik hinnang Eestis. Rando Värnik (projekti juht), 381 959.- EEK.
46. Eesti põllumajanduse arengu analüüs ja prognoos ökomeetrilise modelleerimise abil. Reet Põldaru (projekti juht), 186 700.- EEK.
47. Põllumajandustootjate valmisolek muutusteks ökoloogilise teadlikkuse, väärtushoiakute ja erinevate praktikate kaudu. Argo Moor (projekti juht), 353 484.- EEK.
48. Põllumajanduspoliitika raames avanevate võimaluste uurimine majandusliku ühistegevuse arendamiseks Eestis. Rando Värnik (projekti juht), 652 000.- EEK.